

Παιδεμέν. Ποταμ. κ.ά.) Τσακων. (Μέλαν. κ.ά.): Θέλουν λίγο γλύκαμα ἀκόμη οἱ ἐλεῖς (ἢτοι δὲν εἶναι ἀκόμη ἀρκούντως γλυκεῖαι) Ἀθῆν."Επι θέντα γλύκαμα ἔδαι τὸ καμπτῖ, γιὰ νὰ κιούψῃ (θέλει γλύκανσι, νὰ γλυκαθῇ τώρα τὸ παιδί, γιὰ νὰ κοιμηθῇ) Μέλαν. || Ἄσμ.

Γλύκαμα τὸ γέλασμά σου, | χρυσῆ λέξη τ' ὄνομά σου
Ἴος. 2) Ὁ ἑθισμὸς εἰς τὶ ἀρεστόν, εὐχάριστον Ἀντίπαξ.
Παξ. Πελοπν. (Βάλτ. Βερεστ. Δίβρ. Κοντογόν. Μανιάκ. Μαργέλ. Μηλιώτ. Παιδεμέν. Ποταμ. κ.ά.) Τσακων. (Μέλαν.): Τὸ ζῶ θέλει καὶ λίγο γλύκαμα γιὰ νὰ ὅχεται 'ς τὸ σπίτι σου Παξ. "Ε" θέντα γλύκαμα μὲ δῦ τὸ μονορόφνα, γιὰ νὰ παξίτῃ τὰν τζέα (θέλει γλύκαμα μὲ δυὸ τρία μαρουλόφυλα γιὰ νά 'ρχεται 'ς τὸ σπίτι) Μέλαν. 3) Τὸ ώς δόλωμα προσφερόμενον Ἀντίπαξ. Παξ. Πελοπν. (Βάλτ. Βερεστ. Γαργαλ. Δίβρ. Κοντογόν. Μανιάκ. Μαργέλ. Μηλιώτ. Παιδεμέν. Ποτάμ. κ.ά.): "Εβαλα λίγη βρόμη γιὰ γλύκαμα τοῦ λαγοῦ Γαργαλ. Κόψε λιγούλια ἀγριγιόβρομη νὰ τὴν ἔχῃς γιὰ γλύκαμα τῆς μαρτίνας (= οίκοσίτου προβάτου) Δίβρ.
4) Ἡ διὰ γλυκέος ὅδας πλύσις ὑφάσματος, μετὰ τὴν διὰ θαλασσίου τοικύτην Πελοπν. (Βάλτ. Γαργαλ.) Τσακων. (Μέλαν. κ.ά.): Θέλει στεργάνα πὸ τὴ θάλασσα ἔνα καλὸ γλύκαμα τὸ βηλάρι μὲ νερὸ τοῦ βροχῆς (βηλάρι = ὑφασμένο πανί δλόκληρο) Γαργαλ. Μετὰ πὸ τὴ θάλασσα νὰ τὰ περάσῃς ἔνα καλὸ γλύκαμα 'ς τὸ ποτάμι νὰ δῆς πῶς θὰ γναλοκοπάνε τὰ σκοντιά σου (= ἐνδύματά σου) Βάλτ. Εἴνι θέντα γλύκαμα τὸν ποταμὸ ἔδαι (θέλουν γλύκαμα 'ς τὸ ποτάμι τώρα) Μέλαν. 5) Ἡ ἀσθένεια ἡ φθαρή, εὐφημιστικῶς Κεφαλλ.

γλυκαμυγδαλιὰ ἡ, Γ. Χατζίδ., MNE, 2, 162 γλυκαμυγδαλιὰ Κρήτ. (Σέλιν.) γλυκομυγδαλιὰ Πελοπν. (Βάλτ. Γαργαλ. Παιδεμέν. κ.ά.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γλυκὸς καὶ τοῦ οὔσ. ἀμυγδαλία.
Εἰδος ἀμυγδαλῆς, τῆς ὅποιας ὁ καρπὸς εἶναι ίδιαιτέρως γλυκὸς ἐνθ' ἀν.: Νὰ μοῦ δώκῃς κάνα μύγδαλο πὸ κείνη τὴ γλυκομυγδαλιὰ γιὰ νὰ φκειάσω γλυκὸ Γαργαλ.

γλυκαμύγδαλο τό, ἐνιαχ. γλυκομύγδαλο Πελοπν. (Βάλτ. Γαργαλ. Παιδεμέν. κ.ά.) γλυκαμύγλαδο Κρήτ. (Σέλιν.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γλυκὸς καὶ τοῦ οὔσ. ἀμέγδαλο.
Ο καρπὸς τῆς γλυκομυγδαλᾶς, τὸ δόπ. βλ., ἐνθ' ἀν.: Νὰ φυλάξῃς φτοῦνα φτοῦν τὰ γλυκομύγδαλα ποὺ σοῦ δίνω νὰ τὰ βάλῃς 'ς τὰ σπερνά σαπέρδα τὰ ψυχολαράσκενα (σπερνά = κόλλυθα) Γαργαλ.

γλυκανάβλεμμα τό, Τῆλ. — Λ. Κουκούλ. εἰς Ἀνθολ. Η. Ἀποστολίδ., 166 Μ. Τσιριμώκ. 'Εκ βαθ., 26.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γλυκὸς καὶ τοῦ οὔσ. ἀνάβλεμμα.
Τὸ γλυκὸ βλέμμα ἐνθ' ἀν.: Ἄσμ.
Χιλιάδες ἔπιτζης ἡ νιότη σου καὶ λίρες τὰ μαλλιά σου καὶ κατομμύρια φλονριὰ τὸ γλυκανάβλεμμά σου Τῆλ. || Ποίημ.

Χιμαιρικά, σὰν ὄραμα ἔνα δεῖλι
'ς τὴν πολυσύχναστη τὴ στράτα σ' εἶδα
μιὰ ροδανγή τὰ νιᾶτα εἰχες 'ς τὰ χείλη,
'ς τὸ γλυκανάβλεμμά σου τὴν ἐλπίδα
Λ. Κουκούλ. ἐνθ' ἀν.

γλυκαναβρύζω Κ. Παλαμ., Καημ. λιμνοθ., 45 — Ν. 'Εστ. 21 (1937), 774. — Λεξ. Δημητρ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γλυκὸς καὶ τοῦ βρ. ἀναβρύζω.

'Αναβλύζω κατὰ τρόπον προκαλοῦντα οἰονεὶ γλυκύτητα, τέρψιν, εὐχαρίστησιν, εἰς μεταφ. σημ. ἐνθ' ἀν.: Ποιήμ.

'Απὸ τὴ φεγγαρόβρυση γλυκαναβρύζετε οἱ ὄμνοι Κ. Παλαμ. ἐνθ' ἀν.

'Ηθετες, γλυκανάβρυσε τῆς ζωῆς τὸ νᾶμα πάνω 'ς τὰ λευκόχιορα πρόβαλ' ἔνα θάμα Ν. 'Εστ. ἐνθ' ἀν.

γλυκαναγαλλιάζω Σ. Πασαγάνν., Ἀντίλ., 45.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γλυκὸς καὶ τοῦ βρ. ἀναγαλλιάζω.
Αἰσθάνομαι γλυκεῖαν εὐχαρίστησιν, τέρψιν, εὐφραίνομαι οἰονεὶ γλυκέως: Ποιήμ.

'Ο ἥλιος ἀνοιξιάτικος, ξανθός 'ς τὸν κόσμο λάμπει κι ὅλα τὰ πλάσματα τῆς γῆς τὰ γλυκαναγαλλιάζει.

γλυκανάλατος ἐπιθ. σύνηθ. γλυκανάλατος πολλαχ. βρο. ίδιωμ.

'Εκ τῶν ἐπιθ. γλυκὸς καὶ ἀνάλατος.

'Ἐπι φαγητοῦ, τὸ στερούμενον ἐπαρκοῦς ποσότητος ἄλατος καὶ διὰ τοῦτο ἀνοστον σύνηθ.: Φαγητὸ γλυκανάλατο.

β) Μεταφ., ὁ ἄχαρις, ὁ μὴ συμπαθής, ἐπὶ προσώπων, λόγων, πράξεων σύνηθ.: "Ανθρωπος γλυκανάλατος, ἀστεῖα γλυκανάλατα, καμώματα γλυκανάλατα, ποιήματα γλυκανάλατα σύνηθ. Τί θέλει φτοῦνος φτοῦν τὸ γλυκανάλατος μὲ τὰ κορίτσα τὰ δικά μας; Πελοπν. (Γαργαλ.) Μηδὶ ἐχ' καμμὶ χάρο π' νὰ σὶ τρανάγει οὐ Γιάννης οὐ γείτονάς σ'. Άποδ μιᾶς γλυκανάλατος είγι Σάμ. "Αφ' ο' τονν, είγι πουλὺ γλυκανάλατος "Ηπ. (Βίτσ.) Οὐδὲν γλυκανάλατις κβέντις μᾶς είτι κι αὐτὸς σήμιρα "Ηπ. (Κουκούλ.) Μένουν τὰ Σαββατοκύριακα καὶ τὶς Δευτέρες 'ς τὰ νησιά... γλυκανάλατοι ἐρωτιάρηδες, λιμοκοντόροι Ι. Δραγούμ., "Οσοι ζωντ., 58. Συνάδων. ἀβρωτος 3, ἀγαρβος 2, ἀνάλατος ΑΙΒ, ἀναλος 2, ἀνοστος, ἀπανέβαστος 2, ἀρρινεαστος 2, κρυανάλατος, κρύος, σαχλός. Πβ. ἀβρωτος Β3, ἀλαφρανάλατος 2, ἀνοστόπλαστος.

'Η λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Γλυκανάλατος καὶ ώς τοπων. Σάμ.

γλυκαναπαμδες δ, Μ. Τσιριμώκ., Δεκάστ., 15 Σονέττ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γλυκὸς καὶ τοῦ οὔσ. ἀναπαμδες.
Μεταφ., ἡ προκαλοῦσα εὐχαρίστησιν, ἡ οἰονεὶ γλυκεῖα ἀνάπτανσις ἐνθ' ἀν.: Ποιήμ.

Τὸν λουλουδιῶν τὰ μῆρα,
τὰ χρώματα κ' οἱ φωτοσκιές τῶν δέντρων
μιὰ πλημμύρα ζωῆς τὸ γλυκαναπαμδες

Μ. Τσιριμώκ., Σονέττ., ἐνθ' ἀν.

Δίχως φόβο, δίχως ἔννομα, | δίχως πόθο καὶ καιμὸ μιὰ ζωὴ τριανταφυλλένια | ζῶ 'ς τὸ γλυκαναπαμδες Μ. Τσιριμώκ., Δεκάστ., ἐνθ' ἀν.

γλυκαναπανώ Κ. Παλαμ., Ἀσάλ. Ζωή², 60 Γ. Βιζυην., 'Εσπέρ., 19.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γλυκὸς καὶ τοῦ βρ. ἀναπανώ.

'Αναπανώ κατὰ τρόπον γλυκύν, εὐχάριστον ἐνθ' ἀν.: Ποίημ.

Σ' ἔνα κρεββάτι μ' ἔφερες ἀχνόφωτο ἔνα βράδυ,
γιὰ νὰ γλυκαναπάψῃς με πύκνωσες γύρω ἐκεῖ,

καὶ 'ς τὸ πλευρό μου ξένημαστα καὶ φροντισμένα
οὐάδι
τὸ μεστωμένο ἀνάστημα μισόγειρες κ' ἐσύ
Κ. Παλαμ., ἔνθ' ἀν.

γλυκανασαίνω Κ. Παλαμ., Ασαλ. Ζωή², 85.

'Εκ τοῦ ἐπιφρ. γλυκάνη καὶ τοῦ ρ. ἀνασαίνω.
'Αναπνέω κατὰ τρόπον οίονει γλυκύν, εὐχάριστον: Ποίημ.
Μέσα του ωνάζεται ἀγγελος ποὺ κερανώθη,
κι δῆλοι γλυκανασαίνουντε τ' Ἀπολλη οἱ κῆποι.

γλυκανασασμὸς δ, Μ. Τσιριμῶκ., Σονέττ., 53 καὶ 66.
Ωρες δειλιν., 68.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γλυκάνης καὶ τοῦ ούσ. ἀνασασμός.
'Η μετ' εὐχαριστήσεως, μετὰ γλυκύτητος οίονει γινομένη
ἀναπνοή ἔνθ' ἀν.: Ποίημ.

Κ' εἶναι ἡ λαλά της τ' ἀηδονιοῦ τὸ ἔρωτικὸ τραγούδι
καὶ τ' ἀβρὸ φῶς τὸ πνεῦμα της, ὁ γλυκανασασμός της
τ' ἀγέρι τὸ δροσόβιολο
Μ. Τσιριμῶκ., Σονέττ., ἔνθ' ἀν.

γλυκανασηκώνω ἐνιαχ. γλυκανασηκώνου "Ηπ.

'Εκ τοῦ ἐπιφρ. γλυκάνη καὶ τοῦ ρ. ἀνασηκώνω.
'Ανασηκώνω, ἀνεγείρω τι μὲ τρόπον ἥπιον, οίονει γλυκύν,
τρυφερόν: Ἄσμ.

Χρύσω, γλυκανασήκον τα, γεῖρι τα κατ' ἴμέρα
(ἐνν. τὰ μάτια).

γλυκαναστενάξω Γ. Ψυχάρ., Ταξίδι³, 160 — Λεξ.
Δημητρ. κ.ά.

'Εκ τοῦ ἐπιφρ. γλυκάνη καὶ τοῦ ρ. ἀναστενάξω.
'Αναστενάξω μὲ γλυκύτητα, ἥπιως, μεταφ. ἔνθ' ἀν.:
Τὰ δέντρα... τὰ λουλούδια... τὸ χόρτο ποὺ χαίρεται νὰ
σᾶς βλέπῃ κι δέρας αὐτὸς ποὺ γλυκαναστενάξει 'ς τὰ
κλαδιά Γ. Ψυχάρ. ἔνθ' ἀν.

γλυκανατριχίλα ḥ, Ν. Εστ. 19 (1935), 74.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γλυκάνης καὶ τοῦ ούσ. ἀνατριχίλα.
Φρικίασις, ἀνατριχίλα ἡ δποίχ συνοδεύεται ἀπὸ
αἰσθημα γλυκύτητος, ἡδονῆς: Ποίημ.

'Σ τὴ σκεφτικὴ τὴ γύμνη τους ἀφῆσαν τὰ κλαδιά
καὶ πνίξαντε 'ς τὸ φέμα σου τὴ γλυκανατριχίλα
τῆς φύσης ποὺ μαράθηκε μόρο γιὰ μιὰ βραδιά.

γλυκανθίζω ἐνιαχ. Μετοχ. γλυκανθισμένος Κ. Παλαμ., Ασάλ. Ζωή², 177.

'Εκ τοῦ ἐπιφρ. γλυκάνη καὶ τοῦ ρ. ἀνθίζω.
'Ανθίζω κατὰ τρόπον γλυκύν, ἥπιον, εἰς μεταφ. σημ.:
Ποίημ.

Κ' εἶναι γυμνὸς καὶ δλάνοιχτος καὶ μοναχὰ στολίδια
κρατάει τὰ βοῦρλα ἀγκαθερὰ καὶ τὰ γνοβοβολίδια
καὶ τὰ ἥλιογέρματα πλατιὰ 'ς τὸ βυσσινὶ πνιμένα
καὶ σὲ γυναίκεια στόματα τὰ πιὸ γλυκανθισμένα.

γλυκανίσκω Κύπρ. (Καλοπαναγ. Μουτουλ. Πεδουλ.
Πρόδρομ. κ.ά.)

'Εκ τοῦ ρ. γλυκαίνω διὰ τοῦ ἀορ. ἐγλύκανα
καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ίσκω.

1) *Γλυκαίνω* 1, ἔνθ' ἀν.: 'Ἐν γλυκανίσκει μὲ τίποτε
τοῦν τὸ φαῖν Κύπρ. 2) 'Επι καιρικῆς καταστάσεως, βελ-

τιοῦμαι ἔνθ' ἀν.: "Ωσπον πάει, γλυκανίσκει ὁ τζαρδός Πεδουλ. Συνών. καὶ συνεύω, μαλακώνω, πραγαλιάζω.

γλυκανησᾶτος ἐπίθ. Ρόδ.

'Εκ τοῦ ούσ. γλυκάνην σο καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.
— ἄ τος. Ηλ. καὶ εἰς ιατροσόφ. τοῦ 16ου αι. Βλ. εἰς 'Αθηνῶν 43 (1931), 151.

'Ο περιέχων γλυκάνησον: *Μαστίχα γλυκανησάτη*.

γλυκάνηησο τό, γλυκάνησοι Κύπρ. γλυκάνηησο κοιν.
καὶ Πόντ. (Τραπ.) γλυκάνηησον πολλαχ. βιορ. ίδιωμ. γλυκάνηησε Τσακων. (Μελαν. κ.ά.) γλυκάνηησο Κάρπ. Κάσ. Πελοπ. (Τριφυλ.) γλυκάνηησον Μακεδ. (Γήλοφ. Κοζ.) Σάμ. γλυκάνηησον Μακεδ. (Βόιον Σιτοχ.) γλυκάνηησθο Πελοπον. (Λακων.) γλυκάνηησθον Μακεδ. γλυκάνηησθον "Ανδρ. (Κόρθ.) γλυκάνηησθο Χίος γλυκάνηησος δ, ἐνταχ. καὶ Πόντ. (Τραπ.) γλυκάνηησον Μακεδ. γλυκάνηησον Λυκ. (Λιβύσσο.) γλυκάνηησον Μακεδ. (Βελβ.) γλυκάνηησον Μακεδ. (Βλάστ. Γρεβ. Κοζ.)

Τὸ 'Ελληνιστ. ούσ. γλυκάνηησον σο. Βλ. Γ. Χατζιδ., MNE 2,602, 605. Παραδίδονται ώσπιτως αἱ γραφαὶ γλυκάνηησον καὶ γλυκάνηηση σο. Οἱ τόπ. γλυκάνηησον ηθο—γλυκάνηηση θο—ἐκ τῶν γλυκάνηησον καὶ ἀνηθο.

1) Τὸ φυτὸν "Αννησον τὸ κοινὸν (Pimpinella anisum) τῆς οίκογ. τῶν Σκιαδιοφόρων (Umbelliferae) Κεφαλλ. Κρήτ. Κύπρ. Λέσβ. Μακεδ. (Βόιον Γήλοφ.) Μέγαρ. Παξ. Πελοπ. (Μεσσην.) Ρόδ. Σίφων. Στερελ. (Καλοσκοπ.) Χίος—Π. Γενναδ., Λεξικ. φυτολογ., 125—Λεξ. Βάιγ. Πόππλετ. Αἰν. Βυζ. Βλαστ. 476 Πρω. Δημητρ.: "Ητα μιὰ γνναῖκα τσαὶ τὴν ἐλέαν Κλωστροῦ τσαὶ ξεχορτάσιατεν γλυκάνηησθο Χίος. 'Εκαταγινό ταὶ 'ς τὸ γλυκάνηησο καὶ τ' ἀμπέλια (ήσχολεῖτο μὲ τὴν καλλιέργειαν τοῦ γλυκανήησου καὶ τῶν ἀμπελῶν) Ιων. (Κάτω Παναγ.) "Α βάλονμι γιαδίς μαστίχα γλυκάνηησον, θὰ κάρονμι ούζον Σάμ. Τὸ γλυκάνηησε ἔρι μοσκοβοοῦντα (τὸ γλυκάνηησο μοσκοβούλαε) Μέλαν. || Ἄσμ.

Βασιλικοίδα μου φιντοὴ κι ἀνθὲ τοῦ γλυκανήησον,
τὸ πλάσμα θανατώνεις το μὲ τὸ γλυκύν τὸ 'δεῖν σον
(ψυτρός = λεπτός) Κύπρ. Συνών. ἀνασόντι. 3) Κατὰ συνεκδ., δ σπόρος τοῦ ἀνωτέρω φυτοῦ κοιν. καὶ Πόντ. (Τραπ.) Τσακων. (Μελαν.): Τὸ φωμὶ μὲ γλυκάνηησο δέν τ' ἀρέσει σύνηθ. Τὸ ούζο - ἡ μαστίχα ἔχει πολὺ γλυκάνηησο σύνηθ. Φέρε μου λίγο γλυκάνηησον νὰ φίξω 'ς τὰ σπεργά (=κόλυβα) Πελοπον. (Τριφυλ.) Αντὴ ἡ φακὴ ἔχει λίγο γλυκάνηησον Μακεδ. (Κοζ.) Μὴ βάλ' σ πονλὺ γλυκάνηησον 'ς τὴ φακή, γιατ' ἀσποίζεις αὐτόθ. 2) Τὰ σπέρματα τοῦ φυτοῦ Μάραθον τὸ κοινὸν (Foeniculum vulgare) τῆς οίκογ. τῶν Σκιαδιοφόρων (Umbelliferae) Θεσσ. (Κρυόβρ. κ.ά.) Κρήτ. (Ρέθυμν. κ.ά.): Νὰ μάσ' κι λίγου γλυκάνηησον νὰ τ' βάλονμι 'ς τοὺ φακὶ Κρυόβρ. 3) Τπὸ τὸν τόπ. γλυκάνηησο τοῦ βούνοῦ αὐτὸ τοῦτο τὸ ἀνωτέρω φυτὸν Μάραθον τὸ κοινὸν Μέγαρ.

γλυκανησόκαρπος δ, Κρήτ. (Ρέθυμν.)

'Εκ τῶν ούσ. γλυκάνηησο καὶ καρπός.
Τὰ σπέρματα τοῦ φυτοῦ Μάραθον τὸ κοινὸν (Foeniculum vulgare) τῆς οίκογ. τῶν Σκιαδιοφόρων (Umbelliferae).

γλυκανησόλαδο τό, Κρήτ. γλυκάνηησον Σάμ.

'Εκ τῶν ούσ. γλυκάνηησο καὶ λάδι.
"Ελαιον τὸ ὅποιον προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀπόσταξιν σπερμάτου μαράθου ἔνθ' ἀν.

